College van Gedeputeerde Staten
statenbrief

Aan Provinciale Staten

DATUM	29-1-2019	REFERENTIE	Astrid Weij
ONS NUMMER	81E488F2	DOORKIESNUMMER	4648
NUMMER PS	PS2018MME15	E-MAILADRES	astrid.weij@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	geen	PORTEFEUILLEHOUDER	Dennis Straat

Onderwerp Statenbrief: Duurzaamheid en Mobiliteit

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding
Doel van het Klimaatakkoord van Parijs is de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius. Om dat te bereiken is afgesproken in 2030 bijna de helft (49%) minder broeikasgassen uit te stoten dan in 1990.

Hiertoe werken overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke partijen samen aan een nationaal klimaatakkoord. De afspraken voor het Klimaatakkoord worden uitgewerkt in vijf sectortafels (Elektriciteit, Gebouwde omgeving, Industrie, Landbouw en landgebruik en Mobiliteit.

Voor de tafel Mobiliteit zijn vijf paden geformuleerd waarlangs de doelstellingen moeten worden gerealiseerd. Deze zijn het stimuleren elektrisch vervoer, duurzame energiedragers, verduurzaming in logistiek, verduurzaming van personenmobiliteit en het verkennen van andere vormen van bekostiging van mobiliteit.

De provincies hebben de afgelopen jaren vooral stappen gezet op het terrein van Zero Emissie Bussen en Green Deal Duurzaam GWW (Grond, Weg en Waterbouw). Het eerste via de voorbereiding op nieuwe OV-concessies, het tweede via de landelijke overeenkomst Green Deal Duurzaam GWW. Deze inzet wordt via de klimaattafels ingebracht en gecontinueerd. Daarnaast lopen landelijke verkenningen naar alternatieve vormen van bekostiging van mobiliteit. De provincies zijn hier onder andere via het IPO op aangehaakt.

Daarnaast is verduurzaming van personenmobiliteit een onderwerp waar al op wordt geacteerd, zoals het stimuleren van fietsen. Hier is een rol weggelegd voor alle overheidslagen, vervoerders, automotive én de reiziger zelf. Dit gaat ook over een breed palet aan activiteiten. Provincies hebben onder andere een potentiele rol bij stimulering van schone alternatieven voor de auto (fiets, OV), beperking van de automobiliteit (denk aan werkgeversaanpak of stimulering plaats en tijdonafhankelijk werken) en stimulering gebruik schone voertuigen (o.a. laadvoorzieningen). Dit maakt dat een integrale aanpak gewenst is. Dit is aanleiding om op de landelijke klimaattafels te koersen op regionale samenwerkingsprogramma’s Slim en Duurzaam. De wijze waarop die samenwerkingsprogramma’s regionaal worden ingevuld is maatwerk, waardoor aangehaakt kan worden bij bestaande initiatieven.

De landelijke afspraken en aanpak op de sectortafel Mobiliteit zijn dus van belang. Afspraken die hier zijn gemaakt hebben rechtstreeks impact op de strategische keuzes en beleidsplannen die de provincie maakt. Op dit moment is een groot deel van de afspraken op de sectortafel Mobiliteit nog procesmatig van aard.

Uit het bovenstaande blijkt dat de provincie vanuit verschillende invalhoeken gevraagd wordt naar duurzaamheid en klimaat oplossingen. Wij bundelen deze vragen en nemen deze integraal op in de uitvoering. Dit doen wij door de onderwerpen op te nemen in alle uitvoeringsprogramma's waaraan nu uitgewerkt wordt en bij alle projecten en programma's vragen we aandacht te hebben voor duurzaamheid en klimaat.

Aanleiding/Voorgeschiedenis
Tijdens de bespreking van het mobiliteitsprogramma afgelopen 12 juli heeft u een amendement aangenomen om tot een Samenwerkingsagenda Klimaatbeleid Verkeer te komen. Bij de vorming van het huidige kabinet heeft IPO samen met Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Unie van Waterschappen (UvW) het rijk aangeboden gezamenlijk regie te nemen op de realisatie van de klimaatdoelstellingen. Zij hebben daarmee initiatief genomen om vaart te maken met de realisatie van klimaatopgaven. Het IPO heeft daarbij namens de provincies nadrukkelijk haar verbindende rol die zij kan spelen in ruimtelijke opgaven naar voren gebracht. Dit heeft geleid tot een landelijk traject waar via Klimaattafels gezamenlijk uitwerking wordt gegeven aan een aanpak.

In het kader van de provinciale inbreng in de Klimaattafels via het IPO is begin december 2018 afgesproken te komen tot regionale samenwerkingsagenda's Slim en Duurzaam.

Essentie / samenvatting
Wij nemen duurzaamheid en klimaat integraal op in de uitvoeringsprogramma's die in het kader van het mobiliteitsprogramma worden geschreven. Hiermee geven wij invulling aan het amendement van provinciale staten en de landelijke afspraak om te komen tot een Regionaal Samenwerkingsprogramma.
Uitgaande van de onderwerpen die u noemt in het amendement betekent dit dat laadinfrastructuur voor elektrische auto's wordt opgenomen in het uitvoeringsprogramma Provinciale Wegen. Energiezuinig en emissievrij vervoer zijn terug te vinden in de uitvoeringsprogramma's Openbaar Vervoer. Deze onderwerpen komen ook terug in het bestaande uitvoeringsprogramma Schone Lucht. Wat betreft Smart Mobility, dit onderwerp krijgt een eigen uitvoeringsprogramma met specifieke aandacht voor klimaat en duurzaamheid.

Meetbaar / beoogd beleidseffect
Projecten en programma's dragen bij aan het Klimaatakkoord van Parijs waarin is afgesproken de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5 graden Celsius. Om dat te bereiken is afgesproken om in 2030 bijna de helft (49%) minder broeikasgassen uit te stoten dan in 1990. Bij elke project en programma, die wij uitvoeren, wordt zo concreet mogelijk aangegeven hoeveel CO_2 uitstoot wordt gereduceerd. Binnenkort wordt u geïnformeerd over de voortgang in het kader van Greendeal Duurzaam GWW.

Financiële consequenties
Door duurzaamheid en CO_2 reductie op te nemen in plannen voor nieuwe projecten en programma's, wordt de financiering hiervoor opgenomen binnen de budgetten die beschikbaar worden gesteld. Om toekomstige doelstellingen te realiseren die voortkomen uit de klimaattafels zijn aanvullende middelen nodig. In het kader van de klimaattafels is financiering van de maatregelen onderwerp van gesprek.

Vervolgprocedure/voortgang
Binnen de provincie Utrecht lopen verschillende activiteiten gericht op verduurzaming van mobiliteit, zoals onder andere zonnepanelen in een provinciale weg, deelname aan het platform elektrisch rijden, stimuleren van circulair inkopen en inschrijvers bij aanbestedingen (EMVI) belonen voor extra duurzaamheidsmaatregelen in projecten. Een impuls in de vorm van een meer gebundelde en structurele aanpak is beoogd. Met het inbedden van deze activiteiten in de uitvoeringsprogramma's worden de acties in samenhang gebracht, regionaal afgestemd en meer gestructureerd uitgevoerd.
Voor de Utrechtse partijen zijn de uitvoeringsprogramma's, die nu in samenhang worden uitgewerkt in het kader van het Mobiliteitsprogramma, de meest geschikte vorm. Het gaat namelijk om meerjarige uitvoeringsprogramma's die in samenspraak met gemeenten, Rijkswaterstaat en andere partijen worden opgesteld.

De landelijke afspraken van de klimaattafel Mobiliteit moeten worden vertaald in een regionaal samenwerkingsprogramma Slim en Duurzaam. Dit kan via maatwerk om zo het beste aan te sluiten bij reeds bestaande samenwerkingsverbanden en producten.

De uitvoeringsprogramma's komen in Q2 2019 naar u toe. Over de voortgang van duurzaamheid en klimaat ten aanzien van mobiliteit informeren wij u jaarlijks.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten
Kennis te nemen van deze brief.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,